

SYLKINÄYTTEEN KERÄYSOHJE

KL 6267	Sa-Melat	Syljen melatoniini
KL 6358	Sa-Korsol	Syljen kortisoli

Lue tämä ohje huolellisesti ennen sylkinäytteiden ottoa, sillä tulosten luotettavuus on riippuvainen oikeanlaisesta näytteenotosta.

Tarvikkeet

Yksi näyteputki sylkinäytteen keräystä varten
Yksi etiketti näytteen merkitsemistä varten
Yksi korkki
Yksi suukappale

Syljen melatoniini näytettä otettaessa tulee huomioida seuraavaa:

- Näytteenoton tulisi tapahtua hämärässä valaistuksessa, koska valo estää melatoniinin eritystä. Yksittäistä näytettä analysoidessa suosituseräysajankohta on klo 2 aamuyöstä.
- Näytteen tulee olla sylkeä, ei esimerkiksi ysköstä.
- Sylkinäytteeseen ei saa sekoittua verta.
- Syljen eritystä lisääviä aineita ei saa käyttää näytteenoton yhteydessä.
- 30 minuuttia ennen näytteen ottoa ei saa syödä eikä juoda mitään, ottaa lääkkeitä, käyttää vismuttia (Bi) sisältäviä tuotteita, pestä hampaita eikä huuhdella suuta suuvedellä, tupakoida tai pureskella purukumia.

Syljen kortisoli näytettä otettaessa tulee huomioida seuraavaa:

- Suosituskellonaika näytteenotolle on noin klo 23 epäiltäessä Cushingin oireyhtymää. Muille indikaatioille ei ole suosituskellonaikaa.
- Kortisolilääkkeet vaikuttavat kortisolin pitoisuuteen seerumissa ja siten myös sylkimäärityksen tulostasoon. Apteekista ostetut hydrokortisonivoiteet eivät häiritse määrittystä, jos voide ei pääse kontaminoimaan näytettä esim. käsien kautta.
- Näytteen tulee olla sylkeä, ei esimerkiksi ysköstä.
- Sylkinäytteeseen ei saa sekoittua verta.
- Syljen eritystä lisääviä aineita ei saa käyttää näytteenoton yhteydessä.
- Näytteenottopäivänä ei saa syödä valkosipulia, kukkakaalia tai parsakaalia. 30 minuuttia ennen näytteen ottoa ei saa syödä eikä juoda mitään, ottaa lääkkeitä, käyttää vismuttia (Bi) sisältäviä tuotteita, pestä hampaita eikä huuhdella suuta suuvedellä, tupakoida tai pureskella purukumia.

Näytteen keräys:

1. Kerää sylki näyteputken suukappaleen avulla, kiinnittämällä se ensin putkeen. Näyteputki tulisi täyttää noin puoleen väliin saakka.
2. Sulje näyteputki huolellisesti.
3. Liimaa näyteputken etiketti, johon on kirjoitettu selkeällä käsialalla nimi, näytteenottopäivä ja kellonaika.

Säilytä näyte jääkaapissa tarvittaessa yön yli ja toimita se laboratorioon seuraavana päivänä.